

[Skræppenborg-Nielsen.]

ren, medens bankernes kreditbegrænsninger virker over en bred front, men sikkert mest på byggeriet, fordi den opnåelige forrentning dér er mindst. Følgen af kreditstramningen er efter sigende, at man nu kun har kunnet opnå en belåning, der har svaret til opførelse af ca. 20.000 lejligheder om året, altså en halvering af det politiske mål på mindst 40.000 lejligheder om året. Vi har intet imod en forøgelse af realkredit, selv om det naturligvis ikke er ligegyldigt, hvad slags huse man bygger. Derimod har vi noget imod en alt for storsindet udvidelse af bankernes almindelige kreditmuligheder. Det er jo klart, at bankerne søger det størst mulige udbytte; men det størst mulige udbytte findes i dag i større eller mindre grad på det såkaldt grå pengemarked, og på det såkaldt grå pengemarked profiteres der først og fremmest på afbetalingskredit. Jeg vil derfor opfordre regeringen til, ligesom man har gjort det over for obligationerne, at få en håndfast aftale med bankerne om, hvilke arter af kredit der bør ydes. Det er ikke et øjeblik for tidligt. Også på anden vis kunne man komme afbetalingshandelen til livs, nemlig ved at indskrænke eller helt afskaffe retten til ejendomsforbehold ved afbetalingskontrakter. En anden væsentlig begunstigelse af afbetalingshandelen er naturligvis rentefradrag på selvangivelsen. Det har jo den virkning, at jo højere indtægt man har, des bedre kan det betale sig at stifte gæld. Det er altså en begunstigelse af de bedst stillede.

Rentefradraget virker også sammen med alle de andre begunstigelser til fordel for gældsstiftelse i egen ejendom. Man kan have den opfattelse — og mange deler den, jeg deler den i hvert fald — at parcelhuset er den familiemæssigt bedste boligform. Hvis man imidlertid ser bort fra alle de kunstige begunstigelser af en-familieshuset, er det klart, at det i hvert fald er dobbelt så dyrt som etagelejlighed, og samfundsmæssigt set er det mange gange så dyrt. Byerne breder sig, og alle de lavt udnyttede arealer kræver ledninger og trafikmidler og offentlige institutioner, som alt sammen koster masser af penge. Når man i aviserne så kraftigt reklamerer for parcelhusbyggeriet og fortæller om de store

fradragsberettigede renter, betyder det i virkeligheden reklame for det byggeri, der samfundsmæssigt set er allerdyrest. Naturligvis: hvis landet havde ubegrænsede ressourcer, var det en anden sag; men nu drejer det sig om at få bygget mest muligt for at komme bolignøden til livs.

Danmark er ikke noget fattigt land. Produktionen er stigende, særlig i industrien — den industri, der skal aftage fremtidens befolkningstilvækst. Den højtærede finansminister har forudsat en stigning på mindre end 4 pct. i bruttonationalproduktet regnet i faste priser. Det har heldigvis hver gang vist sig, at de officielle spådomme har været alt for pessimistiske. En fornuftig arbejdsmarkedspolitik vil snart kunne overvinde de bebudede snævre grænser for udvidelsen af arbejdsstyrken, og bytteforholdet med udlandet synes i øjeblikket at blive yderligere forbedret. For at sige det kort: der er altså ikke anledning til nogen krisestemning — lige nu.

Det økonomiske råds formandskab siger et sted i en beretning, at en finanspolitisk stramning ganske vist kunne afsvække eventuelle tendenser til yderligere opgang i pengeindkomsterne; men man risikerer på den anden side at udløse sådanne kontraktive virkninger, at fuld udnyttelse af arbejdskraften og produktionskapaciteten ikke vil kunne opretholdes. Det, det økonomiske råds formandskab her giver udtryk for, er en advarsel mod arbejdsløshed i denne vinter som følge af yderligere beskatning, og da vi ved, at der er et stærkt stigende arbejdsløshedstal især i visse jyske områder, er der vistnok grund til at være på vagt. Der er for os ingen tvivl om, at en kreditlempelse skal gennemføres; men lad os give en sådan kreditlempelse adresse til de investeringer, der samfundsmæssigt set er mest brug for, det være sig offentlige eller private.

Selv om jeg her ved denne førstebehandling ikke skal gå i detaljer, vil jeg alligevel tillade mig at stille enkelte spørgsmål til et par af de højtærede ministre.

Først til den højtærede trafikminister: det er min opfattelse, at visse kommuner fortsætter med at asfaltere grusveje, biveje, der ofte er meget lidt trafikbelastede. I den nuværende økonomiske situation har man vel lov til at give udtryk for, at sådanne